

Ελκ.

... 25. 11. 1937 in

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τοῦ νέου, Μητροπολίτου Σμύρνης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ τῶν δικαίων
τοῦ Ἑλληνισμοῦ μαρτυρησάντων.

Μετὰ βιογραφίας

ὑπὸ: ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΑΒΟΥΡΗ

Πρωτοπρεσβυτέρου, Ἱεροκήρυκος Ζακύνθου

«Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν
ὑπὲρ τῶν προβάτων».
(Ἰωάν. ι' 11)

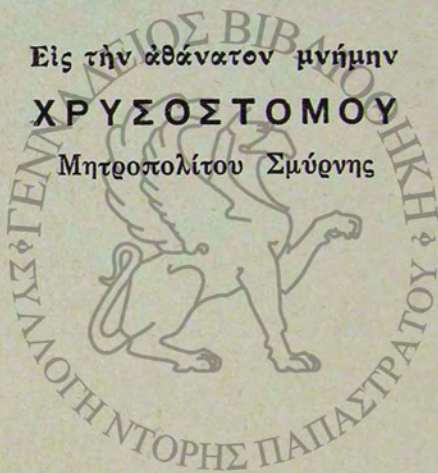
ΤΥΠΟΙΣ: ΔΙΟΝ. ΠΕΤΣΑΛΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ 5
ΑΘΗΝΑΙ

[1937]

Εἰς τὴν ἀθάνατον μνήμην

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Μητροπολίτου Σμύρνης

**Αιδεσιμολογιώτατε ἄγιε Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἱερᾶς
Μητροπόλεως Ζακύνθου κ. κ. Νικόλαε.**

Προσεκτικῶς ἀνέγνωσα μὲ διάθερμον εὐχαρίστησιν τὴν ἦν μοὶ ἀπέστειλες πρὸς μελέτην ἀσματικὴν ἀκολουθίαν ἣν ἡ Ὑμετέρα Αἰδεσιμολογιότης συνέθετο ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τῶν Ἀγαρινῶν μαχαίρα καὶ βασάνοις ἀνηκούστοις τελεσθέντος μεγαλομάρτυρος Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσόστομου. Λέγω μεγαλομάρτυρος, ἀφοῦ ὁ αἰδῖμος οὐδεὶς τῶν μεγαλομαρτύρων τῆς Ὁρθοδοξίας ὑστέρησεν μάλιστα «τοὺς μὲν ἐξήλωσε· τοὺς δὲ ἡμιλλήθη· τῶν οὐκ ἀπελήφθη· ἔστι δὲ καὶ οὗς ὑπερέβαλεν».

Διότι οὐχὶ ὥς μισθωτὸς ἐγκατέλειπε τὸ διωκόμενον ποῖμνιον, ἀλλ' ὥς καλὸς ποιμὴν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων ἔθηκεν, ὥς ἄγιος μολοσσὸς φυλάσσων φυλακὰς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐπὶ τὴν ποῖμνην αὐτοῦ μὲ ὀφθαλμοὺς ἀνιστάτους. Καὶ ἐν τῇ περιόπτῳ σκοπιᾷ τοῦ ποιμνίου ἀγραυλῶν «ψευδῇ κατ' αὐτοῦ συκοφαντίαν συνήραντες, ἀνάρπατον πεποιήκασι, χριστιανὸν δ' ἑαυτὸν ὁμολογῶν τὴν τῶν Ἰσμηλιτῶν θρησκείαν ἀπῆλεγε εἰς ἐξωμοσίαν προτρεπόμενος, διὸ τὸν Χριστὸν ἐπιδοώμενος ῥάβδεσσι ἐτύπτετο ἀνηλεῶς καὶ ὑπὸ δημίων ἐλκόμενος περιήγετο ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀποκαλύψεως ἀλύσεις περικείμενος ἀνὰ τὴν περιάκουστον τῶν Σμυρναίων Ἐκκλησίαν οὕτω τῶν Ἀγαρινῶν δαπανώντων τὰς σάρκας αὐτοῦ».

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸ ἐρώτημά Σου προτρέπω φιλαδέλφως ἵνα τύποις τὴν σύνθεσίν Σου ἐκδώσης, διότι ὁ ἔσχατος τῆς Ἀποκαλύψεως Ἄγγελος «νεκρὸς ἐγένετο καὶ ἔζησεν», εἰ καὶ ἐλλείπει ἡ Ἀγιοποίησις ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ μεγαλομάρτυρος. Ταχέως ὁμως ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀναφωνήσῃ «Οἶδα σου τὰ ἔργα, Χρυσόστομε, καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν υἱῶν τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ», καὶ θὰ ἀγιοποιήσῃ καὶ ἐπισήμως τὸν ἔσχατον Ἄγγελον τῆς τῶν Σμυρναίων Ἐκκλησίας, ἀφοῦ

4

καὶ «θλίψιν ἔσχε καὶ πιστὸς ἄχρι θανάτου ἐγένετο, καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ζωῆς». Διότι ὁ Χρυσόστομος ἤκουσε τῆς φωνῆς «Μὴ δὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν» καὶ ἀφόδως ἐβάστασε τὸ βάρος καὶ τὸν καύσωνα τῆς μαρτυρικῆς ἡμέρας ἀγαλλομένη ποδὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογῶν ἐξ οὗ καὶ τὰ αἵματα αὐτοῦ κατεκόσμησαν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγγέλου ἀπὸ λάμποντος πορφυροῦ γενομένου. Ὁ δὲ «νικῶν οὐ δὴ ἀδικηθῇ» ὡς τὸ Πνεῦμα ταῖς Ἐκκλησίαις εἶπεν. (Ἀποκ. Β' 8).

Οὕτω καὶ ὁ ἀοίδιμος συνώνυμός Σου καὶ συγτοπίτης Σου Ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου Νικόλαος ὁ Κοκκίνης Ἀκολουθίαν συνέθετο καὶ ἐξέδοτο (Ἀθῆναι 1871) ἐτέρου καλοῦ ποιμένος ἀγχόνῃ τελεσθέντος, τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'. ὅτε εἰσέτι δὲν εἶχεν ἁγιοποιηθῇ.

Δεῦτε τοίνυν δοξάσωμεν τὸν Θεὸν διὰ τῆς συνθέσεώς Σου, τὸν ἐκείνῳ δοξάσαντα.

Ἐν Καρδίτῃ 20 Δεκεμβρίου 1936

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Ὅτε κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1929 ἐτελέσθησαν εἰς τοὺς ναοὺς τοῦ Κράτους ἐπίσημα Μνημόσυνα ὑπὲρ τοῦ ἐν Σμύρῃ μαρτυρήσαντος Μητροπολίτου Χρυσοστόμου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ἦλθε καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ ἰδέα ὅπως, ἀναλόγως τῶν ἀσθενῶν ἡμῶν δυνάμεων, ἐκπονήσωμεν Ἐγκώμιον εἰς τὴν ὑπέροχον αὐτοῦ ταύτην πράξιν.

Ἀλλὰ κατόπιν, ψυχολογήσαντες πῶς ἐθεωρήθη καὶ ἐπιστεύθη ἡ θυσία αὕτη ἐκ μέρους παντὸς τοῦ Ἑθνους, ἐκ διττῆς δηλαδὴ ἀφορμῆς, ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς, ἀναλογισθέντες δὲ ὅτι ἤδη, κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος τοῦ θανάτου τοῦ ἀοίδιμου Χρυσοστόμου, ὁ τότε Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Φώτιος προέτεινε τὴν εἰς Ἀγίου ἀνακήρυξιν αὐτοῦ, ἐσκέφθημεν ὅτι θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ συντάξωμεν τὴν παροῦσαν πλήρη ἀσματικὴν ἀκολουθίαν.

Τὴν ἐν τῇ Ἀκολουθίᾳ ἐνυπάρχουσαν βιογραφίαν. ἐξεπονήσαμεν ἐπὶ τῇ βάσει καὶ ἄλλων μὲν ἀσφαλῶν πηγῶν, ἰδίως δὲ τοῦ συγγράμματος τοῦ Σπ. Λοβέρδου : «Ὁ Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος Ἀθῆναι 1929».

Γνωρίζομεν ὅτι ἡ Ἀγία ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἰδέαν τοῦ Πατριάρχου Φωτίου, ἡ ὁποία ἐξωτερικεύεται διὰ τοῦ πονηματικοῦ τούτου. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀκολουθία αὕτη ἐκδίδεται ὡς φιλολογικόν, ἢ μᾶλλον ὡς ποιητικὸν πόνημα. Μὲ τὴν πεποιθήσιν ὅτι εἰς τὸ μέλλον—ὅταν ἐκλείψωμεν οἱ σύγχρονοι—θὰ φανῇ ἡ χρησιμότης αὐτῆς, τολμῶμεν νὰ παραδώσωμεν αὐτὴν εἰς τοὺς φίλους τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ!

Ο ΠΟΝΗΣΑΣ

6.5

ΜΗΝΙ ΑΥΓΟΥΣΤΩ, 28

ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ, ΚΑΙ ΣΥΝ ΑΥΤΩ.

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ (εἰ ἐστὶν ἀγρυπνία)

Ἰστώμεν στίχους 4.

Ἦχος α' «Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων»

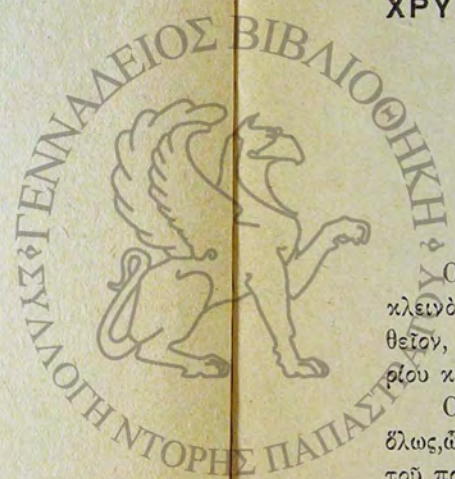
Οἱ τῶν Ἑλλήνων νῦν παῖδες, δεῦτε συνδράμωμεν, καὶ τὸν κλειδὸν φωστῆρα, τὸν τῆς Σμύρνης ποιμένα, Χρυσόστομον τὸν θεῖον, πάντες πιστῶς, ἐορτάσωμεν σήμερον, τὸν ἀθλοφόρον Κυρίου καὶ θησαυρόν, Ὁρθοδόξων τὸν πολύτιμον. Δίς.

Οὐκ αἰκισμοὶ οὐδὲ λόγχοι. οὔτε ὁ θάνατος ἐπτόησάν σε ὢλως, ὦ Χρυσόστομε πάτερ· ἀλλ' ἐσπευσας προθύμως χάριν σοφέ, τοῦ ποιμνίου σου ἔνδοξε, πρὸς τῆς ἀθλήσεώς μάκαρ τὴν φοβεράν, δόδον ὄντως καὶ ἀθάνατον.

Ὁ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν γλῶτταν, χρυσοῦς Χρυσόστομος, παρὰ Γραικῶν ἀπάντων, καὶ πιστῶν Ὁρθοδόξων, πλήθος ἐγκωμίων δέχεται νῦν, ὡς διάδοχος γνήσιος, Γρηγορίου τοῦ πέμπτου, μεθ' οὗ Χριστόν, ἱκετεύει τὸν Παντάνακτα.

Δόξα Ἦχος Β'

Ὁ τῆς Ὁρθοδοξίας οὐρανός, νέον ἀστέρα σήμερον ἀποκτᾷ· τὸν ἐν Ἱεράρχαις καὶ μάρτυσι, μακάριον Χρυσόστομον· δόξαν

οὐν πάντες δώμεν τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ, τῷ δωρησαμένῳ ἡμῖν τοι-
οῦτον φωστῆρα.

Καὶ νῦν. Θεοτόκιον.

Δέσποινα πρόσδεξαι

Εἰς τὸν Στίχον.

Ἦχος Β' «Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.»

Δεῦτε νῦν τὴν σεπτὴν, τὴν μνήμην τὴν ἀγίαν, τοῦ Θεοῦ
Ἱεράρχου, κλεινοῦ τε ἀθλοφόρου, ἐν πόθῳ ἐκτελέσωμεν.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. . . .

Πᾶσα νῦν ἡ Ἑλλάς. τιμᾷ σε καὶ γεραίρει, Χρυσόστομε τρι-
σμάκαρ· ἡ δόξα γὰρ τυγχάνεις, αὐτῆς καὶ τὸ ἀγλάϊσμα.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου. . . .

Πάντες οἱ εὐσεβεῖς, τὴν Ἀνασσαν ἀπάντων, τὴν Δέσποιναν
τοῦ κόσμου, μετὰ τοῦ Ἱεράρχου, ἐκ πόθου εὐφημῶμεν.

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις» Τὸ Τρισάγιον κ.τ.λ.

Ἀπολυτίκιον, ὅρα ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Ἰστώμεν στίχους β, καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα δευτερεύοντες αὐτά.

Ἦχος α'. «Πανεύφημοι μάρτυρες»

Πάτερ Χρυσόστομε τὴν σὴν, πολιτείαν ἐνθεον, μερόπων
γένῃ θαυμάζουσι· ἐν σώματι γὰρ ὢν, παραδόξως πάνυ, ὦ σοφὲ
ἐβίωσας, ὡς ἄγγελος οὐράνιος ἐνδοξε· καὶ νῦν ἰκέτευε, δωρη-
θῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Χρυσόστομε τῇ σῇ τελευτῇ ἐδόξασας, καὶ τὸν
Χριστὸν καὶ τὴν ἐνδοξον, πατρίδα σου σοφὲ, καυχωμένην
ὄντως, καὶ σεπτῶς τιμῶσάν σου τὴν μνήμην τὴν πανίερρον
σήμερον· διὸ ἰκέτευε, δωρηθῆναι τῷ λαῷ αὐτῆς, τὴν εἰρήνην,
καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Χρυσόστομε τανῦν, ἀληθῶς μακάριε, καταρουφᾷς
ἀγαλλόμενος, τοῦ ἄνωθεν σοφὲ, φωτὸς ἀνεσπέρου, καὶ θείας
μεθέξεως, Χριστῷ λαμπροφανῶς παριστάμενος, ὃν νῦν ἰκέτευε,
δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος πλ. Β'.

Ἡ τοῦ μεγάλου θεολόγου προφητεία, σήμερον θαυμασίως
πέρας λαμβάνει. Ὁ ἔχων γὰρ τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ
ἔδου, εἰδὼς τὰ ἔργα καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, τοῦ
γενναίου ἀγγέλου, τῆς τῶν Συμωναίων ἐκκλησίας, τοῦ γενο-
μένου πιστοῦ, μέχρι θανάτου, δίδει πρὸς αὐτὸν τὸν στέφανον
τῆς ζωῆς. Ὅντως θριαμβευτὴς μέγας τῆς πίστεως ἀνεδείχθης,
Ἱεράρχα Χρυσόστομε· γενναῖος νικητὴς τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυ-
ναμίας! Καὶ νῦν, παριστάμενος τῷ Χριστῷ, ἰκέτευε ὑπὲρ εἰρή-
νης τοῦ κόσμου, καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτόκιον. Ὁ αὐτός.

Τίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία Παρθένε; τίς μὴ ἀνυμνή-
σει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; ὁ γὰρ ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας
Υἱὸς μονογενής, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς ἀγνῆς προῆλθεν, ἀφρά-
στως σαρκωθείς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος
ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς, οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ'
ἐν δυάδι φύσεων ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἰκέτευε,
σεμνὴ παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰσοδος. Φῶς ἱλαρόν». Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας

καὶ τὰ Ἀναγνώσματα

Προφητείας Ἡσαίου τὸ Ἀνάγνωσμα. (μγ' 9—14)

Τάδε λέγει Κύριος: Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ

συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ, τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστά ποιήσει ἡμῖν; Ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι μάρτυρες καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσετέ μοι καὶ συνῆτε, ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται· ἐγὼ εἰμὶ ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι παρ' ἐμοῦ ὁ σῶζων· ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα· ὠνειδίδια καὶ οὐκ ἦν ἐν ἡμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ Μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός· ἔτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμὶ καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ.

Προφητείας Ἰεζεκιήλ τὸ ἀνάγνωσμα (λδ' 11—23)

Τάδε λέγει Κύριος, Κύριος ὁ Θεός· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμὶ, ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά. Ὡς ἐπισκέπτεται ὁ ποιμὴν τὸ ποῖμνιον αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὅτι ἂν ἡ γνώφος καὶ νεφέλῃ ἐν μέσῳ προβάτων αὐτοῦ διακεχωρισμένων, οὕτως ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παντὸς τόπου, οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν ἡμέρᾳ νεφέλης καὶ γνώφου. Καὶ ἐξάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν καὶ βοσκήσω αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ ἐν ταῖς φάλαγξι, καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς· ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει τῷ ὑψηλῷ, ἐν τῷ ὄρει Ἰσραὴλ· καὶ ἔσονται αἱ μάνδραι αὐτῶν ἐκεῖ, καὶ κοιμηθήσονται καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ ἀγαθῇ καὶ ἐν νομῇ πλόνι βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτά, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ εἰμὶ Κύριος· τάδε λέγει Κύριος Κύριος.

Τὸ ἀπολωλὸς ἐκζητήσω, καὶ τὸ πεπλανημένον ἐπιστρέψω, καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ ἐκλείπον ἐνισχύσω, καὶ τὸ πλόν καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος. Καὶ ὑμεῖς τὰ πρόβατα, τάδε λέγει Κύριος Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου καὶ προβάτου, κριῶν καὶ

τράγων. Καὶ οὐχ ἱκανὸν ἡμῖν, ὅτι τὴν καλὴν νομὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς ὑμῶν κατεπατεῖτε, καὶ τὸ καθεστηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε, καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἐταράσσετε; Καὶ τὰ πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐνέμοντο, καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ ὑπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἔπινον; Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός πρὸς αὐτοὺς· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμὶ διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου ἰσχυροῦ καὶ ἀναμέσον προβάτου ἀσθενοῦς. Ἐπὶ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς ὤμοις ὑμῶν σωθεῖσθε, καὶ τοῖς κέρασιν ὑμῶν ἐκερατίζετε, καὶ πᾶν τὸ ἐκλείπον ἐξεθλίβετε. Καὶ σῶσω τὰ πρόβατά μου καὶ οὐκέτι ἔσονται ἔτι εἰς προνομίην, καὶ κρινῶ ἀναμέσον κριοῦ πρὸς κριόν, καὶ ἀναστήσω ἐπ' αὐτοὺς ποιμένα ἕνα, καὶ ποιμανεῖ αὐτούς, τὸν δοῦλον μου Δαυίδ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα. (ε' 16. .)

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ ὑψίστου· διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασιλεῖον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν, τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον, λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ρομφαίαν· συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas — Πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὥς ἀπὸ ἐνύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται· καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ, πλήρεις ριφῆσονται χάλαζαι· ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὥς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν— Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγυρομένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ἡμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Ἦχος α'.

Τὰ φιλόανθρωπα καὶ χριστιανικά ὄντως συναισθημάτά σου, τίς διηγῆσεται, θεορῆμον Χρυσόστομε; Καὶ πάντοτε μὲν προύνοεις ὑπὲρ τῶν δυστυχούντων καὶ τῶν πενήτων· ἀλλ' ἡ παρηγορία καὶ προστασία καὶ συνδρομή, ὑπὲρ τοῦ καταφυγόντος ποιμνίου σου, ἐν τῷ Ἱερῷ τεμένει τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς παραμένει ἀλησιμόνητος, πρὸς δόξαν Χριστοῦ τοῦ σὲ ἐνισχύσαντος.

Ὁ αὐτός.

Τὸ χρυσοῦν σου στόμα, Χρυσόρρυτε Χρυσόστομε, χρυσὰ φθέγματα ἀείποτε ἐφθέγγετο. Καὶ γὰρ οὐδέποτε ἔπαυσας συμβουλευών, καὶ εἰς τὸ ἀγαθὸν παραινῶν τοὺς ἀκροατάς σου. Καὶ ἡ ἀγάπη σου δὲ πρὸς τὴν Ὁρθοδόξην, πάτερ μακάριε, μοναδικῇ διαμένει. Οὐ μόνον γὰρ ὑπὲρ αὐτῆς εἰργάσθης ἀόκνως, ἀλλὰ τελευταίως καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν σου προσήνεγκας. Εὐγνωμορροῦσα ἔθεν αὕτη σήμερον, μετὰ καὶ τῆς πατρίδος, ἐπιτελεῖ σου χαρμοσύνης μνήμην τὴν πανσεδάσμιον.

Ἦχος Β'.

Τοῦ ἱεροῦ Πολυκάρπου, τὸν γνήσιον διάδοχον σήμερον πιστοὶ ἐκ πόθου εὐφημήσωμεν, Χρυσόστομον τὸν ἱερομάρτυρα. Καὶ γὰρ οὗτος, καθὼς ἐκεῖνος, στερρὸς ὡς βράχος διαμείνας ἐν τῇ καλῇ ὁμολογίᾳ, καὶ πιστὸς γενόμενος μέχρι θανάτου, ἀπολαμβάνει ἐνδόξως τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Παντάνακτος, ὃ καὶ πρεσβεύει ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἐξ ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς, καὶ πάσης περιστάσεως.

Δόξα. Ἦχος πλ. Β'.

Σάλπιγξ Χρυσόφωνος, ἀναδείχθης Χρυσορρήμον Χρυσόστομε, χρυσουργῶν τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, τοῖς χρυσοφώνοις σου διδάγμασι· ἀπανταχοῦ γὰρ ἐξῆλθεν, ὁ φθόγγος τῶν δογμά-

των σου, ὕψις Πάτερ, καὶ πάντας πιστοὺς διὰ τούτων ἐφώτισας.

Καὶ νῦν. Θεοτόκιον.

Θεοτόκε σὺ εἰ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ κ.τ.λ.

Εἰς τὸν Στίχον.

Ἦχος πλ. Α'. «Χαίροις ἀσκητικῶν»

Χαίροις ὁ τῶν Σμυρναίων ποιμήν, τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὁ πρόμαχος, Ἑλλήνων χαίροις ἡ δόξα, ὁ τῶν πιστῶν στηριγμός, καὶ τῶν ἀθλοφόρων ἐγκαλωπίσμα· ρητόρων τὸ καύχημα, εὐσεβείας ἀγλάισμα, τῶν δυστυχούντων, ἀληθὲς καταφύγιον, ὁ διάδοχος, Ἀποστόλων ὁ γνήσιος, μάρτυς ὁ πολυώδυνος, Χριστοῦ μιμησάμενος, ὄντως τὸν βίον θεόφρων, καὶ Γολγοθᾶν τὸν σωτήριον· αὐτὸν καὶ νῦν πάτερ, ὦ Χρυσόστομε δυσώπει, ὑπὲρ τῶν δούλων σου.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. . .

Χαίροις ὁ τὴν ψυχὴν ἀληθῶς, ὑπὲρ πατρίδος καὶ τῆς πίστεως ἔνδοξε, Χρυσόστομε δούς προθύμως, καὶ διὰ τοῦτο σοφέ, τὴν εὐγνωσύνην τὴν αἰδίων, τρανῶς ἐπισύρας, ἐγκωμιάζεσαι σήμερον, ἐκ τῶν χειλέων, παντὸς Ἑλλήνος Ἀγίου· ὄντως καύχημα, καὶ ἀγλάισμα γέγονας, σέμνωμα τῆς πατρίδος σου, καὶ κλέος τρισμέγιστον τῆς Ὁρθοδόξου θρησκείας, τῆς γεραρᾶς ἀξιάγαστε· Χριστὸν καταπέμψαι, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δυσώπει, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντὶον Κυρίου ὁ θάνατος. . .

Χαίροις Ἱεραρχῶν καλλονή, ἱεροκήρυξ ἐκκλησίας ὁ ἄριστος, ἐν Σμύρνῃ τε καὶ ἐν Δράμᾳ, τὸν θεῖον λόγον τρανῶς, κατασπείρας πάτερ τεχνικώτατα, Χρυσόστομος δεύτερος, ἀναδείχθης τρισόλβιε· καὶ φωτισθεὶς δέ, πλεῖστα ὅσα συγγράμματα, καὶ πολῦτιμα, σὺ συνέγραψες ἔνδοξε· πάντοτε ἐργαζόμενος, καὶ πάντοτε πρόθυμος, χάριν τῆς θείας θρησκείας, παθεῖν τὰ πάντα πανεύφημε· Χριστὸν οὖν δυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Φαιδρὰ ἐξανέτειλεν ἡμῖν, σήμερον πανήγυρις, ἡ σεβάσμιος
ἄθλησις, Χρυσοστόμου τοῦ Ἱεράρχου. Αὕτη γὰρ ἀναμνησκει
ἡμῖν τοὺς χρυσοὺς πρώτους αἰῶνας, τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ·
τοὺς ἀθλοφόρους, τοὺς μάρτυρας, τοὺς ὁμολογητάς, τοὺς κήρυ-
κας, τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως, ὧν καὶ σὺ ἐμιμήσω τὸν δῖον
κατ' ἔχον, πανεύφημε. Διὸ παρρησίαν ἔχων πρὸς Κύριον, πρέ-
σβευε ὑπὲρ ἡμῶν διηγεκῶς παρμακάριστε.

Καὶ νῦν. Θεοτόκιον

Δέσποινα πρόσδεξαι

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις», Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'.

Τῶν μαρτύρων τὸ κλέος, καὶ τῆς Σμύρνης τὸν πρόεδρον, τῆς
Ὁρθοδοξίας φρουρόν τε, σὲ τιμῶμεν Χρυσόστομε· ἐδείχθης γὰρ
πάτερ ἐν αὐτῇ. Πανάριστος ὄντως σὺ ποιμήν, ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου
σου θύσας, τὴν ψυχὴν σου πανεύφημε. Δόξα τῷ σέ δοξάσαντι
Χριστῷ· δόξα τῷ σέ ἐνισχύσαντι, δόξα τῷ σέ ἀναδείξαντι ἡμῖν,
καύχημα μέγιστον.

Δόξα. Τὸ αὐτὸ.

Καὶ νῦν. Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγόμενου.

ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Τὰ ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

Μετὰ δὲ τὴν α'. Στιχολογίαν

Κάθισμα.

Ἦχος α'. «Τὸν τάφον σου Σωτήρ».

Ὡς θεῖον μαθητὴν, καὶ διάδοχον ὄντως, Χρυσόστομε κλεινέ,
τοῦ σοφοῦ Πολυκάρπου, τιμῶμέν σε σήμερον, καὶ θερμῶς ἐκδο-
ωμέν σοι ῥῦσαι ἅπασαν, τὴν σὴν πατρίδα ὦ Πάτερ, πάσης θλί-
ψεως, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ὁργῆς τε, καὶ πάσης κακώσεως.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτόκιον. Ὅμοιον

Μητέρα σε Θεοῦ, ἐπιστάμεθα πάντες, παρθένον ἀληθῶς, καὶ
μετὰ τόκον φανείσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν
ἀγαθότητα· σὲ γὰρ ἔχομεν ἁμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτη-
μεθα, ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην πανάμωμον.

Μετὰ δὲ τὴν Β'. Στιχολογίαν.

Κάθισμα. Ἦχος δ'. «Κατεπλάγη, Ἰωσήφ»

Κατεπλάγησαν σοφέ, πάντες ἀγγέλων οἱ χοροί, καθορῶντες
σου τρανῶς, τὴν εὐψυχίαν τὴν πολλήν, ἐν τῷ φρικτῷ ἄλλ' ἐν-
δόξῳ σου μαρτυρίῳ· ἄνωθεν διό, ἐπαξίως τὴν σὴν, ἐστέψαντο
λαμπρῶς, κορυφὴν ἱερὰν, κλέος μαρτύρων, δόξα καὶ ἀγλάϊσμα,
καὶ Ἐκκλησίας ἐδραῖωμα· διό σε πάντες, ἀνευφημοῦμεν, ὦ Χρυ-
σόστομε ἔνδοξε!

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτόκιον. Ὅμοιον.

Μέγα ὄντως καὶ φρικτόν, θαῦμα τετέλεσται ἐν σοί· ὁ Υἱὸς
γὰρ τοῦ Θεοῦ, ἐν τῇ γαστρὶ σου ὑπὸ νοῦν, εὐλογημένη εἰσφύ-
κησε Θεοτόκε. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς, μεγαλύνοντες τὴν ὑπερφυᾶ ταύ-
την σύλληψιν, ὁμολογοῦμεν αὐτοῦ τὴν μεγάλην περὶ ἡμᾶς συγ-

κατάβασιν. Ἦλθε γὰρ σῶσαι, ἐκ τῶν ὀνύχων, τοῦ Βελίαρ τὸν κόσμον.

Μετὰ δὲ τὸν Πολυέλεον

Κάθισμα

Ἦχος πλ. α'. «Τὸν συνάναρχον λόγον»

Τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ἄρας ἐπ' ὤμων σου, τὸ σαρκίον σου Πάτερ περιεφρόνησας· τοὺς δὲ πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς, περιεπόμενος, καταφύγιον τερπνόν, ὦφθης πᾶσιν ἀληθῶς, Χρυσόστομε θεοφόρε· διό σου πάντες τιμῶμεν, τὴν μνήμην τὴν ἀξιαστόν.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτόκιον. Ὁμοιον

Ἀπειρόγαμε Νύμφη Θεογεννήτρια, ἡ τῆς Εὐας τὴν λύπην χαροποιήσασα, ἀνυμνοῦμεν οἱ πιστοὶ καὶ προσκυνοῦμέν σε, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς, ἐκ τῆς ἀρχαίας ἀρᾶς, καὶ νῦν δυσώπει ἀπαύστως, πανύμνητε Παναγία, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἶτα οἱ Ἀναβαθμοί. Τὸ α'. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου («Ἐκ νεότητός μου πολλά»)

Προκείμενον

Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην... Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ δαίου αὐτοῦ.

«Πᾶσα πνοή»

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Ἐκ τοῦ Α'. τῶν Ἀγίων Παθῶν)

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην (κεφ. ιε'. 8—16)

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε· καὶ γενήσεσθε

ἐμοὶ μαθηταί. Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ ἠγάπησα ὑμᾶς· μέναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρὸς μου τητήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπάτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῆτε, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. Οὐκ ἐτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ Κύριος· ὑμᾶς δὲ εἵρηκα φίλους, ὅτι πάντα, ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν. Οὐχ ὑμεῖς μὲ ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηναι ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ· ἵνα ὅ,τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῶ ὑμῖν.

Εἶτα ὁ Ν' ψαλμὸς χῆμα «ἐλέησόν με ὁ Θεός»

Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου....

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου....

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός....

Καὶ τὸ παρὸν ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Ὅσιν τρισμάκαρ, ἀγιώτατε πάτερ, ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοῦ, μαθητῆς ὁ τυθεὶς τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων, αὐτὸς καὶ νῦν πανεύφημε, Ἱεράρχα Χρυσόστομε, αἰτῆσαι πρεσβείας σου, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Εἶτα

«Σῶσον ὁ Θεός τὸν λαόν σου κλπ.

Οἱ κανόνες

Ὁ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἀγίου.

Ὁ Κανὼν τοῦ Ἀγίου (ὁκτώηχος ἀντιστροφῶς), οὗ ἡ ἀκροστιχίς, πλὴν τῶν Θεοτοκίων, «Χρυσόστομον αἰνέω».

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ.

Χριστοῦ τὸν Μέγαν Ἱεράρχην σήμερον, ἀνευφημοῦμεν πιστοί, τὸν φαινὸν ὄντως καί, λαμπρὸν νῦν ἥλιον, τὸν τῶν Σμυρναίων πρόεδρον, τὸν Χρυσόστομον πάντες. τῶν ἀθλοφόρων ἀγλάϊσμα, καὶ Ἑλλήνων μέγιστον καύχημα.

Ραθύμους πάσας νῦν ψυχὰς τρισόλβιε, σὺ διεγείρεις σοφέ, διὰ τῶν σπουδαίων ὄντως συγγραμμάτων σου καὶ πολυτίμων ἐνδοξε, ὦ Χρυσόστομε πάτερ, καὶ πρὸς ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταύτας ὁδηγεῖς μακαρίστε.

Θεοτόκιον

Σὼν θαυμασίῳ τὴν πληθὺν πανάμωμε. τίς τῶν θροτῶν ἐξεῖπειν, δύναται νῦν Κόρη; Θεραπεύεις Δέσποινα, καὶ γὰρ ἀρρώστους ἅπαντας, Θεοτόκε Παρθένε, τοὺς εὐλαβῶς νῦν πρᾶστρέχοντας, πρὸς τὸ σὸν εἰκόνισμα ἄχραντε.

ᾠδὴ γ'. Ἦχος βαρὺς. «Ὁ κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς».

Ἰπάρχει πάτερ ἡ ψυχὴ, ἡ σὴ Χρυσόστομε θεῖς μετ' ἀγγέλων ὄντως φωτεινῶν, ἐν τοῖς Οὐρανοῖς τὸν Ἀκατάληπτον, ὑπὲρ παντὸς νῦν εὐσεβοῦς καὶ Ὁρθόδοξον καὶ πάντων, τῶν Χριστιανῶν καθικετούουσα.

Σέλας λαμπρὸν καὶ φαινόν, παναγιώτατε πάτερ, ἡ σὴ μνήμη ὄντως ἡμῖν, τοῖς ἁμαρτωλοῖς σήμερον ἔλαμψεν· καὶ διὰ τοῦτο εὐλαβῶς ἐν πίστει πάντες βοῶμεν· δόξα ὦ Χριστέ τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου!

Θεοτόκιον

Οἱ ἀσθενοῦντες σοβαρῶς, ἐν τῇ εἰκόνι σου Μήτηρ, Θεοτόκε Δέσποινα Ἀγνή, τὴν καταφυγὴν ὄντως εὐρίσκουσι· πᾶσαν ἐλπίδα γὰρ αὐτοί, καὶ πᾶς πιστὸς ἐν τῇ κόσμῳ, ἐπὶ σὲ καὶ μόνην ἀνατίθεμεν.

Κάθισμα. Ἦχος γ'. «Ἡ Παρθένοσ σήμερον».

Θησαυρὸν πολύτιμον ἡ ἐκκλησία σε Πάτερ, κερκτημένη

Ἄγιε, ὦ Ἱεράρχα παμμάκαρ, σήμερον μετὰ ἁμαρτῶν ἐγκωμιάζει, μνήμην σου τὴν σεβασμίαν καὶ φωτοφόρον· καὶ γεραίρουσα κραυγάζει, χαῖρε τὸ κλέος, Πατέρων Χρυσόστομε!

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτόκιον. Ὁμοιον.

Τὴν Παρθένον ἅπαντες καὶ Θεοτόκον Μαρίαν, τὴν ἐν κόσμῳ τέξασαν τὸν λυτρωτὴν καὶ Σωτῆρα, ἀγγελοι μετὰ ἀνθρώπων ἐν εὐλαβείᾳ πάντοτε ἐγκωμιάζουσι καὶ τιμῶσι, καὶ φαιδρῶς ἀναβοῶσι· χαῖρε Παρθένε, Χριστιανῶν ἡ ἐλπίς!

ᾠδὴ δ'. Ἦχος πλ. β'. «Χριστός μου δύναμις».

Ὁ πάντων Κύριος, Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, τῇ αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ θεοπρεπές, δῶρον ἐχαρίσατο, τὸν Ἱεράρχην τὸν λειόν. τὸν τρισένδοξον Χρυσόστομον.

Σωτῆρα Κύριον, δυσώπει πάντοτε, ὦ Χρυσόστομε πάτερ ὑπὲρ ἡμῶν, πάντων τῶν ὑμνούντων σε, ἐκ διανοίας καθαρᾶς, καὶ τελούντων νῦν τὴν μνήμην σου.

Θεοτόκιον

Ἀπάντων Ἀνασσαν, μητέρα δέσποινα τὴν Κυρίαν ἀγγέλων καὶ γηγενῶν, μέλπω ὡς ὁ Ἀγγελος· χαῖρε ἀγνή περιστέρα, μετὰ σοῦ ὁ πάντων Κύριος.

ᾠδὴ ε' Ἦχος πλ. α' «Ὁρρίζοντες βοῶμεν σοι»

Τὴν ἐνδοξον σου ἄθλησιν σήμερον μετὰ χαρᾶς, ἐορτάζοντες ἡμεῖς, τὸν Κύριον νῦν δοξάζομεν.

Ὁ πάντων Βασιλεὺς τε καὶ Κύριος, στέφει τρανῶς ὦ Χρυσόστομε σοφέ, σὴν κάραν ὄντως τὴν πάνσεπτον.

Θεοτόκιον

Λιμένα Θεοτόκε τρανώτατα, οἱ εὐσεβεῖς νῦν σωτήριον πάντες, καὶ ἀσφαλὴ σὲ γινώσκομεν.

ᾠδὴ στ'. Ἦχος δ'. «Ἐβόησε προτυπῶν».

Μακάριος, ὁ λαὸς ὁ πιστὸς μακαρίζων σε, μακαρία, καὶ ἡ μήτηρ ἡμῶν ἡ ἁμίαντος, Ἐκκλησία ἡτις, ἐορτάζει τρισμάκαρ τὴν μνήμην σου.

12
Ὁ Κύριος, διπλοῖς στέφει νῦν σὲ ἡξίωσε, ἱεραρχίας, ὦ Χρυσόστομε, καὶ τῆς ἀθλήσεως, τῆς ἐνδόξου ὄντως, ὃν πρέσβευε ὑπὲρ τῶν δούλων σου.

Θεοτόκιον

Οἱ Ἕλληνες, καὶ ἀπάντων πιστῶν τὰ συστήματα, μετὰ πόθου, εὐλαθείας ἐλπίδος καὶ πίστεως καὶ ἀγάπης ὄντως, ἐπὶ σὲ Παναγία προστρέχοντες.

Κοντάκιον

Ἦχος δ'. «Ὁ ὕψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ».

Ὁ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ζωὴν ἐκουσίως, τῇ σῇ θρησκείᾳ καὶ ἐνδόξῳ πατρίδι, ἐν προθυμίᾳ ἐνδόξε μεγάλη νῦν τυθεὶς, φύλαττε πρεσβείαις σου, πρὸς Χριστὸν ὦ τρισμάκαρ, ἅπασαν τὴν σὴν φυλὴν, ἐκ παντοίων κινδύνων καὶ τὴν εἰρήνην δίδου δαφνιδῶς, ἵνα σε πάντες τιμῶμεν Χρυσόστομε.

Ὁ Οἶκος

Τίς μὴ θαυμάσει, τίς μὴ λαλήσει τὴν μεγάλην σου θυσίαν, ἱερώτατε πάτερ; Ὡς πρόσχρον γὰρ ἐπὶ σφαγὴν ἀχθεῖς, κατ' ἔχνος ἐμμήσω τὸ πάθος τὸ ἀχραντὸν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Καὶ ἐμπτυσμοὺς καὶ ραπίσματα, καὶ κολαφισμοὺς ὑπομείνας τελευταίως ἐδέξω τὸν γλυκύτατον θάνατον δι' οὗ ἀνῆλθες εἰς ὃν ἐπόθεις, Χριστὸν τὸν Θεόν. Καὶ νῦν, παριστάμενος τῷ ὑπερουρανίῳ αὐτοῦ θρόνῳ, ἐκέλευε ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἔθνους σου, καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἵνα σε πάντες τιμῶμεν, Χρυσόστομε!

Τῇ 28ῃ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου

Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ τοῦ νέου,

Μητροπολίτου Σμύρνης, τοῦ μαρτυρήσαντος ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, καὶ τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Στίχοι.

«Θεὶς Χρυσόστομε, ψυχὴν ὑπὲρ τῆς ποιμένης»

«Χρυσοῦς ἐδείχθης τὸ στόμα τε τὸ πνεῦμα»

«Εἰκάδι ὀγδοάτῃ Χρυσόστομον ἔνθεν ἄειραν.

ΒΙΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Τρία εἶναι τὰ πολυτιμώτερα πράγματα διὰ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν κόσμον τούτον :

α') Ἡ ἰδιοκτησία ἢ ἡ περιουσία β') ἡ τιμὴ ἢ ἡ ὑπόληψις καὶ γ') ἡ ζωὴ. Ἀναμφιβόλως ὅμως τὸ τελευταῖον τοῦτο. ἡ ζωὴ, εἶναι τὸ πολυτιμώτερον πάντων τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν. Ἐστὶ ἐξηγεῖται διατὶ, ὅταν πάθῃ ἡ ὑγεία μας—καὶ συνεπῶς ὑπάρχῃ φόβος διὰ τὴν ζωὴν μας—τρέχοντες εἰς τοὺς ἰατροὺς· ὑποφέροντες ἐγχειρήσεις ὀδυνηράς· ἔχομεν τόσας ἀνησυχίας, τόσην ταραχὴν, τόσους φόβους. Ἐστὶ ἐξηγεῖται διατὶ θεωρεῖται τόσον ἀπαίσιον—λίαν δικαίως—τὸ ἐγκλημα τοῦ φόνου. Ἐστὶ τέλος ἐξηγεῖται διατὶ εἶναι, ἢ μᾶλλον πρέπει νὰ εἶναι, παντὸς ἐπαίνου, παντὸς ἐγκωμίου, πάσης ἐκτιμήσεως, παντὸς θαυμασμοῦ καὶ σεβασμοῦ ἄξιοι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι χάριν μιᾶς μεγάλης ιδέας θυσιάζουν τὴν ζωὴν των ταύτην χάριν αὐτῆς. Naί, ὁ φόρος ταῦ αἵματος εἶναι ὁ μεγαλειότερος· τί λέγομεν ; εἶναι ὁ μέγιστος τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ προσφέρῃ πρὸς μίαν ιδέαν. Ἐστὶ ἐξηγεῖται διατὶ, καὶ πάντες μὲν οἱ φίλοι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ καὶ πάντες δηλ. οἱ Ἅγιοι πρέπει νὰ τιμῶνται καὶ ἐγκωμιάζονται ὑπὸ τῶν χριστιανῶν ἀλλὰ πρῶτοι πάντων, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἔχυσαν τὸ αἷμα των· ἐθυσίασαν καὶ τὴν ζωὴν των χάριν Αὐτοῦ, οἱ ἅγιοι καὶ πανῆροι Μάρτυρες.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν, τῶν ἀναριθμήτων τούτων μαρτύρων, εἶναι καὶ ὁ παρ' ἡμῶν σήμερον ἐορταζόμενος Ἅγιος Ἱερομάρτυς Χρυσόστομος ὁ νέος. Τοῦ Χρυσοστόμου ὅμως τούτου ἡ θυσία εἶναι διπλῇ : διότι οὗτος ὡς γνωστὸν ἐθυσίασε τὴν ζωὴν του, κατὰ πρῶτον μὲν βεβαίως, ὑπὲρ τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ, κατὰ δεύτερον δέ, ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ γένους του, τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Διπλῇ λοιπὸν ἡ θυσία τοῦ Χρυσοστόμου· διπλὰ καὶ τὰ βραβεῖα καὶ ἐπομένως διπλὰ καὶ τὰ ἐγκώμια, οἱ ἔπαινοι, αἱ τιμαὶ καὶ αἱ ψαλμοδῖαι.

Ἄλλ' ὁποῖος θαυμάσιος οἰωνός ! Ἡ γενέθλιος ἡμέρα τοῦ Χρυσοστόμου νὰ συμπέσῃ μετὰ τῆς μεγίστης τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐορτῆς, τῶν Θεοφανείων !

Naί ! Ὁ νέος οὗτος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους φωστὴρ ἐγεννήθη ἐν Τριγλίᾳ τῆς Βιθυνίας (τοῦ Νομοῦ Προύσης, ἐπὶ τῆς Προποντίδος) ἀκριβῶς τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου 1868, ἐκ γονέων θεοσεβῶν, τοῦ Νικολάου καὶ τῆς Καλλιόπης Καλαφάτη. Ἐσπούδασε δ' ἐν τῇ ὀνομαστῇ Θεολ. Σχολῇ Χάλκης. Ἀνδρωθεὶς δὲ καὶ εἰς τὸν κλῆρον καταταχθεὶς, ἐνωρὶς προήχθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Μ. Πρωτο-

συγγέλου τῶν Πατριαρχείων ὑπὸ τοῦ Οἴκ. Πατριάρχου Κωνσταντίνου Ε' διὰ τὰ πολλαπλά αὐτοῦ φυσικά καὶ ἐπίκτητα προτερήματα. Ἐκλογαίς δὲ κατόπιν Μητροπολίτης Δράμας τὸ 1902, ἐποίμηνεν αὐτὴν ἐπὶ δικτῶ ὅλα ἔτη, κατὰ τοὺς τεταραγμένους τότε καιροὺς τῆς Μακεδονικῆς ἐπαναστάσεως, δις ἐξορισθεὶς διὰ τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ δράσιν.

Χαρακτηριστικὴ, ἡ μᾶλλον προφητικὴ ἦτο ἡ ἀπάντησις, τὴν ὁποῖαν ἔδωκεν ὁ Χρυσόστομος κατὰ τὴν χειροτονίαν του πρὸς τὴν προσφόνῃσιν τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'. «Ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ—εἶπε—καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ θὰ ὑπηρετήσω τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ γένος. Καὶ ἡ μήτρα, τὴν ὁποῖαν αἱ ἄγαι χεῖρές σου ἐναπέθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῇ μου, ἐὰν πέσῃ ν' ἀπωλέσῃ ποτὲ τὴν λαμπρότητα τῶν λίθων της, θὰ μεταβληθῇ εἰς ἀκάνθινον στέφανον μὰ τὸ ὅτι ἐγὼ εἰς ἐξ ὧν ἡ ἐλπίς σου!».

Τῷ 1910 ἐξελέγη Μητροπολίτης Σμύρνης, ἐξ ἧς δις ἀπεμακρύνθη διὰ τοὺς αὐτοὺς, ἐθνικοὺς, πάντοτε λόγους. Ἐπανήλθε τέλος εἰς αὐτήν, καὶ ἔλαβε μὲν τὸ εὐτύχημα νὰ ἴδῃ τὸ ποίμνιόν του ἐλευθερούμενον, ἀλλὰ καὶ χάριν αὐτοῦ θύσας τὴν ζωὴν του κατὰ τὸν Αὐγούστον 1922, ὅτε πάλιν ἐπέπρωτο ἡ ὥραία Σμύρνη νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας ξένων.

Εἰργάσθη δὲ ὁ Χρυσόστομος ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως ὅχι μόνον διὰ τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς γραφίδος, συγγράψας διότιμον ἔργον περὶ Ἐκκλησίας, ἕτερον ἀρχαιολογικὸν σύγγραμμα «Περὶ τοῦ Οἴκου καὶ τοῦ Τάφου τῆς Παναγίας τῆς Θεοτόκου ἐν Ἐφέσῳ» καὶ πολλὰς πραγματείας ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ. Ἐν Σμύρῃ δὲ ἐξέδιδε σπουδαῖον θεολογικόν—ἐπιστημονικὸν περιοδικόν, τὸν «Ἱερὸν Πολύκαρπον» καὶ διαφόρους ἐκκλησιολόγους. Ἦτο δὲ τετιμημένος καὶ διὰ πολλῶν ἀνωτέρων παρασήμων, Ῥωσικῶν, Περσικῶν. Σερβικῶν καὶ Τουρκικῶν.

Ἐπίσης τὸ 1918 ἐξεδόθη ἀνωνύμως πρακτικὴ, ἀλλὰ σοφὴ, πραγματεία μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Τὰ χρῆζοντα λύσεως ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα», ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου... ἐν Κωνσταντινουπόλει 1918. Ἀλλὰ ἡ κοινὴ φήμη ὡς συγγραφεὴ αὐτῆς παρεδέχετο τὸν Χρυσόστομον.

Παρά τοῦ ποιμνίου του κυριολεκτικῶς ἐλατρεύετο· διότι ἦτο φίλος καὶ ὑποστηρικτὴς τῆς γυμναστικῆς, ἡ εἰς τὴν ὁποῖαν ἐπίδοσις εἰς τὰ μέρη ταῦτα εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ ὀφείλεται. Ἐπίσης ἔδωκε μεγάλην ὥθησιν καὶ ἐν Δράμᾳ καὶ ἐν Σμύρῃ εἰς τὸ κήρυγμα.

Κατὰ τὴν ἀρχιερατείαν του καὶ ὁ ἴδιος ἐκήρυττε τακτικώτατα καὶ ἀνελλιπῶς, καὶ ἄλλους δὲ παρασκεύαζε πρὸς τὸ κήρυγμα.

Ὅλα τὰ ἐν Δράμᾳ δημόσια ἰδρύματα, Σχολεῖα, Γυμναστήρια, Ἀδελφότητες, ἐκκλησίαι· ὅλα τὰ ἐν Σμύρῃ τοιαῦτα, Κεντρικὸν Παρεναγωγεῖον, Εὐαγγέλ. Σχολή, Συσσίτιον, Λαϊκὸν Κέντρον, «Εὐσέβεια» καὶ πεντηκοντάς ὅλη νέων σχολικῶν κτιρίων, ἐγένοντο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, χρεωστούμενα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς προσωπικὰς του προσπάθειάς. Τὴν 2ην Μαΐου 1919 εἶναι γνωστὸν ὅτι κατέπλευσεν εἰς τὴν

Σμύρνην ὁ Ἑλληνικὸς Στόλος μετὰ τοῦ Στρατοῦ. Ἡ ἡμέρα αὕτη διὰ τὸν Χρυσόστομον ἦτο ἡ εὐτυχέστερα ἡμέρα τῆς πολυπαθοῦς ζωῆς του. Γονυπετὴς καὶ κλαίων ὡς παιδίον ἐκ τῆς μεγάλης χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ἠλόγησε τὰς σημαίας τῶν ἀποβιβασμένων στρατιωτικῶν σωματίων. Ἀλλ' ἡ χαρὰ του αὕτη ἦτο δεδομένον νὰ μὴ διαρκέσῃ πλέον τῶν τριῶν ἑτῶν. Τὴν 13ην Αὐγούστου τοῦ ἀπαισίου ἔτους 1922 ἐπικολούθησεν ἡ ἐπίθεσις τῶν πολεμίων καὶ ἡ ταχεία κατάρρευσις τοῦ Μικρασιατικοῦ μετώπου. Ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος ἔζησε, πιστεύων καθ' ὅλον του τὸν βίον εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος εἰργάζετο μὲ θάρρος, εὐψυχίαν καὶ ἐνθουσιασμόν διὰ νὰ γίνῃ συντελεστὴς τοῦ μεγάλου αὐτοῦ γεγονότος, ὁ ὁποῖος εἶδεν ἐκπληρούμενον τὸ ὄνειρόν του καὶ ὕψωσεν εἰς τὴν παραλίαν τῆς Σμύρνης τὸν Σταυρόν εἰς ἐναγκαλισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας, δὲν ἔπρεπε νὰ ζήσει μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν ξένων εἰς τὴν Σμύρνην. Ὁργανώσας ὑπηρεσίαν πλήρη περιθάλψεως τῶν συγκεντρουμένων προσφύγων ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἔτρεχε μὲ ἀκατάβλητον δραστηριότητα ἀπὸ πρωῒας μέχρι βαθείας νυκτὸς διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τροφίμα καὶ φάρμακα διὰ τοὺς πρόσφυγας καὶ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐπιβίωσιν τῶν ἐπὶ τῶν πλοίων. Ἐν μῇ λέξει κατέβαλε ἀπεγνωμένης προσπάθειάς διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν Χριστιανῶν, τηλεγραφῶν πρὸς ἰσχυροὺς ἡγεμόνας καὶ πρωθυπουργοὺς καὶ ἐπισκεπτόμενος τοὺς προξένους.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἐχθροί, εἰσβαλλόντες εἰς Σμύρνην, πρώτην διέψιν ἔκαμαν νὰ ξεκαθαρίσουν τὸ ἔδαφος ἀπὸ τοὺς προκρίτους τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐπειθὴ ὁ Μητροπολίτης αὐτῆς, καὶ διὰ τοιοῦτος ἐθνικὸς Μητροπολίτης οἷος ὁ Χρυσόστομος, ἦτο ὁ πρῶτος τῶν προκρίτων, εἰς αὐτὸν ἐστράφη κατὰ πρῶτον ἡ προσοχή των. Ἐντεῦθεν τὴν μεσημβρίαν τοῦ Σαββάτου, 27η Αὐγούστου, προσεκλήθη παρὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς πόλεως, στρατηγοῦ Νουρεδίν πασᾶ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ φρουραρχεῖον (ὁ Πασᾶς οὗτος ἀπέθανε τὴν 18-2-32). Ὁ Χρυσόστομος, παρὰ τὰς συμβουλὰς καὶ τὰς δακρυβρέκτους παρακλήσεις τῶν ἐν τῇ Μητροπόλει συγκεντρουμένων Χριστιανῶν, δὲν ἐδίστασε νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ διοικητοῦ ἀγέρωχος καὶ ἀφοβος. Σημειωτέον ὅτι πρὸ τοῦ γεγονότος τούτου, καὶ ὁ ἐν Σμύρῃ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Λυτικῶν, ἐξασφαλίσας κατάλληλον θέσιν ἐπὶ ἀναχωροῦντος ἀτμοπλοίου, παρώτρυνε τὸν Χρυσόστομον ν' ἀναχωρήσῃ διὰ νὰ σωθῇ. Ἀλλ' οὗτος ἀπαντᾷ γαληνίαιος: «Παράδοσις τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσις τοῦ καλοῦ ποιμένος εἶναι νὰ παραμείνῃ μὲ τὸ ποίμνιόν του πάντοτε».

Ὡς πρὸς τὸ μαρτυρικώτατον τέλος τοῦ Χρυσοστόμου, πάντες σχεδὸν οἱ βιογράφοι του συμφωνοῦν, ὅτι ὁ Διοικητὴς, ἀφ' οὗ ἀπέτεινε λόγους εἰρωνείας πολλῆς, ἀναμεμιγμένης μὲ πάθος καὶ μῖσος, μὲ ἀπειλὰς, μὲ περιφρόνησιν, τὸν παρέδωκε τέλος εἰς τὸν κάτωθι τοῦ Διοικητηρίου μαινόμενον ὄχλον, μὲ τὰς χαρακτηριστικὰς φράσεις «Αὐτοὶ θὰ σὲ δικάσουν· αὐτοὶ θὰ σὲ τιμωρήσουν ὅπως σοῦ ἀξίζει!». Καὶ ἀμέ-

14
ὥς «παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα τιμωρηθῇ» Παρέλαβον δὲ οἱ λυ-
σῶντες οὗτοι τὸ θῦμά των καὶ ἀπήγαγον εἰς τόπον λεγόμενον τουρ-
κιστὶ Ἰκὲ—Τσεσμέ, ἀφοῦ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπαγωγῆς δὲν
ἀφῆκαν τίποτε τὸ ἐξευτελιστικόν, τὸ μαρτυρικὸν ποῦ νὰ μὴ κάμουν
εἰς τὸ ἐπὶ σφαγὴν ἀγόμενον τοῦτο πρόβατον.

Τέλος ἐνταῦθα, ἢ κατ' ἄλλους εἰς τὴν πλατεῖαν τὴν λεγομένην
Τιρκελί, μετὰ πολυώδυνα βάσανα καὶ φρικτότατα μαρτύρια, Τουρ-
κοκρῆς τις, τὸ ἐπάγγελμα κρεοπώλης, (πιθανὸν ἐξ οἴκου) ἀπέκοψεν
ἐκ τῶν ὀπισθεν διὰ μαχαίρας τὸν τράχηλον αὐτοῦ· καὶ οὕτω παρέ-
δωκε τὸ πνεῦμα πρὸς Κύριον, τὸν ὁποῖον εἰλικρινῶς ὑπηρέτησε μετὰ
τοῦ ἔθνους του ὁ Ἱερομάρτυς Χρυσόστομος, οὗ ταῖς πρεσβείαις
ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς Δέσποτα Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἀμήν!

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν σὺν τῷ Ἀγίῳ Χρυσοστόμῳ μαρτυ-
ρησάντων, Γρηγορίου, μητροπολίτου Κυθωνίων, Ἀμβροσίου μητροπο-
λίτου Μοσχονησίων, Μαζαρίου (Μαρινάκη), Ἰακώβου (Ἀρχατζιδάκη)
Ἰωάννου Εὐστρατίου Καθηγητοῦ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς,
τῶν ἀρχιμανδριτῶν Γρηγορίου Ὁρφανίδου, διακόνου καθηγητοῦ τῆς
Εὐαγγελικῆς Σχολῆς καὶ τῶν λοιπῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν τῶν σὺν
αὐτοῖς ἀθλησάντων.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων Διομήδους καὶ Λαυρεν-
τίου, πλατάνῳ προσδεθέντων καὶ τοξευθέντων, καὶ οὕτω τελειωθέντων.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, ἐν εἰρήνῃ τε-
λειοῦται.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας Ἀννης θυγατρὸς Φανουήλ.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ Ἅγιοι τριάκοντα τρεῖς Μάρτυρες, οἱ ἐξ
Ἰσραελείας, πυρὶ τελειοῦνται.

Ταῖς τῶν σῶν Ἀγίων πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ
σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν!

ᾠδὴ ζ'. Ἦχος γ'. Σὲ τὸν ἐν πυρὶ δροσίσαντα.

Νέον σε ἀστέρα ἐκλαμπρον, ἔδειξεν ἡμῖν Κύριος, ὦ Χρυσό-
στομε μακάριε τοῖς Ἑλλήσι, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, ὃ δικαίως
βοῶμεν· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἀπαντες πιστῶς τὴν μνήμην σου, σήμερον ἐορτάζομεν, ὦ
Χρυσόστομε Χρυσοῦ γὰρ τιμιώτερος, ἀνεδείχθης παμμάκαρ διὰ
πάντες βοῶμεν· εὐλογητὸς ὁ Χριστός, ὁ σὲ χρυσώσας σοφέ!

Θεοτόκιον

Κόρην καὶ μητέρα πάναγνον, ἄχραντε νῦν ὑμνοῦμέν σε· τὸν
γὰρ ἔνα τῆς Τριάδος ἀπεκύησας, Θεὸν λόγον ὃ πάντες, εὐλα-
βῶς ἐκβοῶμεν· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η'. Ἦχος β'. «Τῷ δόγματι τῷ τυραννικῷ».

Ἰδοὺ τὸ σὸν ἔθνος τὸ κλεινόν, τὴν ἄθλησίν σου πάτερ τὴν

ἀγίαν, ἐπιτελεῖ εὐγνωμόνως, καὶ πόθῳ ἐκδοῇ σύσσωμον· εὐλο-
γεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ναὸς καὶ μονὴ ὡς ἀληθῶς, τοῦ πνεύματος τρισιμάκαρ τοῦ
Ἀγίου, ἐν τῇ ζωῇ ἀνεδείχθη· χρυσοῦς ἱεράρχης γνήσιος, προ-
παιδοῦχος τε μάρτυς, Κυρίου Χρυσόστομε.

Θεοτόκιον

Ἰδῶνται τρανῶς οἱ ἀσθενεῖς, οἱ σὴ σκέπη προστρέχοντες τῇ
θεῇ, Ὑπεραγία Παρθένε, μετὰ πάσης χαρᾶς ψάλλοντες· εὐλο-
γεῖτε οἱ δούλοι Κυρίου τὸν Κύριον.

ᾠδὴ δ' Ἦχος α' «Τὴν φωτοφόρον νεφέλην».

Ἐλλάς καὶ πᾶσα γησιὰ, τῶν Ὁρθοδόξων κοινότης, μετὰ
μεγάλης νῦν χαρᾶς, τὴν σὴν μνήμην θεόφρων, πανηγυρίζει εὐ-
λαθῶς, καὶ τῶν πάντων Ἀνακτα καὶ Κύριον, εὐγνωμόνως δο-
ξάζει Ἱεράρχα, ἐς αἰὶ πάτερ σοφὲ!

Ὁ! μὴ παρίδης τρισιμάκαρ, τοῦ ταπεινοῦ σου νῦν δούλου,
τῆς διανοίας τὸν καρπὸν, ὃν σοὶ πάτερ προσφέρει, ἀλλ' ὡς θυμί-
αμα δεκτόν, προσδέχῃται τοῦτον καὶ διάσωζε, τὸ ἡμέτερον ἔθνος
Ἱεράρχα, ἀπὸ πάσης συμφορᾶς!

Θεοτόκιον

Νῦν μακαρίζουσι πάντες, τὴν παμμάκαριστον Κόρην, τῶν
θλιβομένων τὴν χαράν, τοῦ Θεοῦ τὴν μητέρα, τὴν Παναγίαν ἀλη-
θῶς, τὴν πάντων Ἀνασσάν καὶ Δέσποιναν, εὐφημοῦντες αὐτὴν
καὶ τὸν ποιμένα, τῶν Σμυρναίων τὸν κλεινόν!

Καταβασίαι, τῆς ἡψώσεως τοῦ Τ. Σταυροῦ («Σταυρὸν χαράξας»)

Ἐξαποστελλάριον «Γυναῖκες ἀκουτίσθητε»

Τὸν νέον νῦν Γρηγόριον, τὸν πέμπτον εὐφημήσωμεν, ἱε-
ραρχῶν καὶ ποιμένων, τὸ πρότυπον καὶ κανόνα, Χρυσόστομον
τὸν ἐνδοξον, Σμυρναίων τε τὸν Πρόεδρον, τῆς ἐκκλησίας καύ-
χημα, τῶν ἀθλοφόρων τὸ κλέος, καὶ τῶν Ἑλλήνων τὴν δόξαν.

Μαρία καθαρώτατον, χρυσοῦ θυμιατήριον, τῆς ἀχωρήτου
Τριάδος, δοχεῖον γεγεννημένη, ἐν ᾧ Πατὴρ ἠυδόκησεν, ὁ δὲ Υἱὸς
ἐσκήνωσε, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ πανάγιον, ἐπισκιάσαν σοι Κόρη,
ἀνέδειξε Θεοτόκον.

Εἰς τοὺς Αἵνους

Ἰσθῶμεν στίχους 4, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια 3

Ἦχος β'. «Ὅτε ἐκ τοῦ ζύλου»

Ὅτε ἡ σὴ ποίμνη ἱερέ, τρέμουσα δεινῶς προεώρα, σὲ τὸν
χρυσὸν ἀρχηγόν, πάτερ γενησόμενον, θυμὰ σωτήριον, δι' αὐτὴν
καὶ τὸ ἔθνος σου, ἰκέτευε πᾶσα, φείσασθαι πολῦτιμον, σοῦ ζώην
ἐνδοξε· τότε παρρησίᾳ ἀπήντας· ὑπὲρ τῶν προβάτων τὰ πάντα,
ὁ καλὸς ποιμὴν πάντοτε τίθησιν. (δὶς)

Ὅτε τῶν βαρβάρων ἡ πληθὺς, ἐξηγριωμένη, λυσσῶσα, σὲ
τὸν ἁθῶν ἄμνον, ἔσυρε Χρυσόστομε πρὸς τὸ μαρτύριον, τὸ δει-
νόν καὶ ἐπώδυνον, ἐθαύμασαν πάντες, φρόνημα τὸ ψυχραῖμον,
σοῦ καὶ τὸ ἐνθεον· τότε Οὐρανὸς σὲ ἐδέχθη, χαίρων καὶ δοῶν σοι
παμμάκαρ, εὐγε ἀγαθὲ δοῦλε καὶ τίμιε!

Εἰ καὶ ἀγνοοῦμεν ἀτυχῶς, καὶ τὸ μέρος πάτερ τοῦ τάφου,
τοῦ σοῦ ἐνδόξου ἡμεῖς, ἔτι δὲ τὸν τρόπον τε, σοφὲ Χρυσόστομε,
τοῦ σοῦ τέλους πανόλβιε, καρδίᾳ καὶ χεὶρ, μνήμην σου τὴν
πάνσεπτον ἐγκωμιάζομεν, πάντες καὶ βοῶμεν ἐκ πόθου· δόξα σοι
Χριστέ ὁ δοξάζων, τοὺς Ἀγίους πάντοτε καὶ φίλους σου!

Δόξα Ἦχος πλ. δ'

Σήμερον χαίρει Τριγλία ἡ γενέτειρά σου θεωρητὴν Χρυσό-
στομε· καὶ πλέον αὐτῆς ἀγάλλεται Δράμα ἡ ἐνδοξος, πείραν καὶ
αὐτὴ μεγάλην λαβοῦσα τῆς Χριστιανικῆς καὶ Ἑθνικῆς σου
δράσεως. Ἀλλ' ἡ Σμύρνη ἐναθρύνεται, ὅτι σὺν τοῖς ἄλλοις, κατέ-
χει ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς, τὰ τίμια σου λείψανα· δόξα γὰρ αὐτῆς
ὑπάρχει καὶ κραταῖα ἐλπίς, εἰς μέλλον αἶσιον καὶ εὐδοκίαν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον

«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»

Δοξολογία Μεγάλη

Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου, ἡ Ἐκτενής κ.τ.λ. καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν

Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Ἀγίου, Ὡδή γ' καὶ στ'.

Ἀπόστολος (Τρίτη λε' ἑβδομάδος)

Προκείμενον

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Τὶ ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ;

Καθολικῆς Α' ἐπιστολῆς Ἰωάννου τὸ Ἀνάγνωσμα (γ' 9—22)

Ἀδελφοί, πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ· ὅτι σπέρμα αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. Ἐν τούτῳ φανερὰ ἐστὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ τέκνα τοῦ Διαβόλου. Πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία, ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; Ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. Μὴ θαυμάζετε ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ Ὑμᾶς ὁ κόσμος. Ἡμεῖς οἶδαμεν, ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστὶ· καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. Ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα, κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ γλώσσει, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν· ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεός τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία

ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην (κεφ. ε' 9—17)

Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα κ.τ.λ.

(Ζήτηι τῇ 13 Ν)βρίου, εἰς λειτουργίαν

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

Μεγαλυνάριον μικρὸν

Χαίροις τῶν Σμυρναίων πιστὸς ποιμὴν, χαίροις Ἐκκλησίας φαινότατος νῦν ἀστήρ, χαίροις τῶν μαρτύρων τὸ καύχημα τὸ μέγα, Ἱεραρχῶν τὸ κλέος, πάτερ Χρυσόστομε.

Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον. . .»

Καὶ Ἀπόλυσις.

